

طوبی للمحبین

علی متقیان

www.ketab.ir

ن ش ر ح ب ب

طوبی للمحبین

مؤلف: علی متقیان

ناشر: نشر حبیب

چاپ اول: ۱۴۰۰ شمسی

چاپ: عترت

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۵۷۱۰ - ۰۶ - ۱

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

متقیان، علی، ۱۳۵۱ - ...

طوبی للمحبین / نویسنده علی متقیان.

قم: نشر حبیب، ۱۴۰۰.

۷۲ ص.

ISBN: 978-622-5710-06-1

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

کتابنامه: ص. ۷۰۷ - ۷۱۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - فضایل - احادیث

Ali ibn Abi-talib, Imam I, ۶۰۰ - ۶۶۱ - Virtues -- Hadiths

Friendship -- Hadiths

۲. دوستی - احادیث

Friendship -- Religious aspects -- Islam

دوستی - جنبه‌های مذهبی - اسلام

Hadith (Shiites) -- Texts -- 20th century

احادیث شیعه - قرن ۱۴

۲۹۷/۹۵۱

BP ۳۷ / ۴

نشر حبیب، ۱۴۰۰

۸۷۱۴۷۷۱

کتابخانه ملی ایران

همه حقوق چاپ و نشر این اثر برای ناشر محفوظ است. ©

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست مطالب

- مقدمه اول: روایات حب و بغض بی نیاز از بحث سند ۱۷
- مقدمه دوم: معنای لغوی محبت ۱۸
- مقدمه سوم: محبت بیشتر به علی علیه السلام در گرو معرفت بیشتر ۲۸

فصل اول: علی علیه السلام محبوب همه

- باب اول: محبت خداوند تبارک و تعالی به علی بن ابی طالب علیه السلام ۳۰
- باب دوم: محبت خداوند متعال و رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی بن ابی طالب علیه السلام ۵۰
- باب سوم: محبت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به علی بن ابی طالب علیه السلام ۶۳
- باب چهارم: محبت فاطمه سلام الله علیها و فرزندان علیهم السلام به علی علیه السلام ۱۰۱
- باب پنجم: محبت پیامبران علیهم السلام به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۰۲
- باب ششم: محبت ملائکه علیهم السلام به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۰۴
- باب هفتم: محبت بهشت و بهشتیان به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۲۴
- باب هشتم: محبت آدمیان به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۲۷
- باب نهم: محبت جنیان به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۶۲
- باب دهم: محبت حیوانات به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۶۸
- باب یازدهم: محبت جمادات و گیاهان و اشجار به علی بن ابی طالب علیه السلام ۱۷۹

فصل دوم: علل حب و بغض علی علیه السلام

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام توفیقی الهی ۱۸۴
- باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام نشانه پاکیزگی میلاد ۱۸۸
- باب سوم: چرا قلوب شیعیان متمایل به علی علیه السلام و محب اوست؟ ۱۹۸
- باب چهارم: ویژگیهایی از علی علیه السلام که محبت دیگران را بسمت خود می کشاند ۲۰۰
- باب پنجم: چرا قریش زیر بار محبت علی بن ابی طالب علیه السلام نرفت؟ ۲۰۱
- باب ششم: چه بسا ریشه بغض علی علیه السلام جهل و نادانی باشد ۲۰۲

فصل سوم: محب علی علیه السلام محب دشمن او نیست

- باب اول: حب علی بن ابی طالب علیه السلام با حب دشمن او جمع نگردد ۲۰۵
- باب دوم: نشانه های محب و میغض علی بن ابی طالب علیه السلام ۲۱۱

فصل چهارم: رابطه محبت علی علیه السلام با ایمان

- باب اول: محبت علی علیه السلام نشانه ایمان، بغض او علامت کفر و نفاق ۲۲۰
- باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باعث پاک شدن از نفاق ۲۲۷
- باب سوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام ودیعه در قلوب مؤمنین و ملانکه تا روز قیامت ۲۲۸
- باب چهارم: دین و ایمان بجز حب و بغض نیست ۲۳۵
- باب پنجم: محبت علی علیه السلام به ادعا نیست؛ آن حضرت محب خود را می شناسد ۲۴۰

فصل پنجم: سفارش به محبت علی علیه السلام

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام بر همه گان واجب است ۲۴۶
- باب دوم: فلسفه سفارش به محبت علی بن ابی طالب علیه السلام و وجوب آن از طرف خداوند متعال ۲۵۷
- باب سوم: سفارش اکید پیامبر صلی الله علیه و آله به حب علی بن ابی طالب علیه السلام ۲۵۹
- باب چهارم: سفارش خضر نبی علیه السلام به حب علی بن ابی طالب علیه السلام ۲۷۰
- باب پنجم: سفارش به حب علی بن ابی طالب علیه السلام از ناحیه ابلیس و عمر بن الخطاب!!! ۲۷۱

فصل ششم: محبت علی علیه السلام رکنی رکن

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام اساس اسلام و محور کتب آسمانی ۲۷۳
- باب دوم: حب علی بن ابی طالب علیه السلام شرط پذیرش توحید و رسالت ۲۷۵
- باب سوم: مدعی محبت پیامبر صلی الله علیه و آله بدون محبت علی علیه السلام کاذب است ۲۸۰
- باب چهارم: حب علی بن ابی طالب علیه السلام نشانه حب اهل بیت علیهم السلام ۲۹۱
- باب پنجم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام شرط قبولی اعمال ۲۹۲
- باب ششم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام حسنه خلل ناپذیر ۳۰۶

فصل هفتم: محبت علی علیه السلام عملی عبادی و برترین عمل

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام عبادت است ۳۱۰

- باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام افضل اعمال..... ۳۱۱
- باب سوم: محبت علی علیه السلام سرچشمه خیرات و سبب جلب رحمت خداوند متعال..... ۳۱۵

فصل هشتم: پاداش فراوان محبت علی علیه السلام

- باب اول: پاداش محبت قلبی علی بن ابی طالب علیه السلام، محبت قلبی و لسانی، محبت قلبی و لسانی و جوارحی..... ۳۲۳
- باب دوم: اجر فراوان محبت علی بن ابی طالب علیه السلام در عصر غیبت امام زمان علیه السلام..... ۳۳۰
- باب سوم: تنها بواسطه محبت محمد و آل محمد علیهم السلام می توان به درجات عالی نائل گردید..... ۳۳۱

فصل نهم: محبت علی علیه السلام واقف به ارزش محبت

- باب اول: محبت علی علیه السلام هر چند گردنش را بزنند و یا تکه تکه اش کنند دست از محبت بر نمی دارد..... ۳۳۴
- باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام هرگز محبت او را با چیز دیگری معاوضه نمی کند..... ۳۴۲
- باب سوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام اصلا فقیر نیست..... ۳۴۲

فصل دهم: قابلیتهای فراوان محبت علی علیه السلام

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام می تواند برتر از ملک گردد..... ۳۴۵
- باب دوم: محبت علی علیه السلام با علی خواهد بود..... ۳۴۸
- باب سوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام با انبیا علیهم السلام محشور خواهد شد..... ۳۶۳
- باب چهارم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام از اوست..... ۳۶۶
- باب پنجم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام جزو عرب محسوب می گردد..... ۳۶۹
- باب ششم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام حزب خداست..... ۳۶۹
- باب هفتم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام سعادت مند واقعی..... ۳۷۰
- باب هشتم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام می تواند دارای چنین اوصافی گردد..... ۳۷۳
- باب نهم: خدای متعال آن کس را که بواسطه محبت علی بن ابی طالب علیه السلام به او متوسل گردد رد نمی کند..... ۳۷۴
- باب دهم: فقط قلبی که با محبت علی علیه السلام امتحان شده باشد می تواند محرم اسرار گردد..... ۳۷۵

فصل یازدهم: محبت علی علیه السلام و اثرات فراوان آن

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام سبب ریزش گناهان..... ۳۷۶
- باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باعث عاقبت بخیری ۳۸۱
- باب سوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام سبب تقرب به خداوند متعال ۳۹۲
- باب چهارم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام مورث حکمت..... ۴۰۰
- باب پنجم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام اهل نجات و پیروز و رستگار..... ۴۰۰
- باب ششم: محبت علی علیه السلام در دایره امنیت و ایمان، و از ترس روز قیامت در امان..... ۴۰۷
- باب هفتم: حب علی بن ابی طالب علیه السلام سبب هدایت الهی..... ۴۱۰
- باب هشتم: فقط محبت علی بن ابی طالب علیه السلام از دام شیطان رها خواهد شد..... ۴۱۱
- باب نهم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام به عروة الوثقی چنگ زده است..... ۴۱۲
- باب دهم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام در صراط مستقیم..... ۴۱۵
- باب یازدهم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام خوشرویی و نرم خوئی را از آن حضرت به ارث می برد..... ۴۱۹
- باب دوازدهم: تربت حسین علیه السلام تنها برای محبت علی بن ابی طالب علیه السلام شفاست..... ۴۲۰
- باب سیزدهم: انگشتر عقیق تنها برای محبت علی بن ابی طالب علیه السلام اثر دارد..... ۴۲۰
- باب چهاردهم: اثرات دنیایی محبت علی بن ابی طالب علیه السلام..... ۴۲۱
- باب پانزدهم: نافع بودن محبت علی بن ابی طالب علیه السلام برای غیر مسلمانان..... ۴۲۲

فصل دوازدهم: محبت علی علیه السلام و بایدها و نبایدها

- باب اول: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باید بخاطر خدا و رسول خدا باشد..... ۴۲۵
- باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باید در صدد پیروی از او باشد..... ۴۳۳
- باب سوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باید در برابر او ادب نگهدارد..... ۴۳۸
- باب چهارم: هر محبی نباید خود را شیعه علی بن ابی طالب علیه السلام بحساب آورد..... ۴۳۹
- باب پنجم: تبری جستن از ذات محبت علی بن ابی طالب علیه السلام ممنوع..... ۴۴۷
- باب ششم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باید از غلو اجتناب کند..... ۴۴۸
- باب هفتم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام باید مراعات تقیه را بنماید..... ۴۵۱
- باب هشتم: محبت علی را گرچه فاسق دوست بدار، خودت هم گرچه فاسق محبت علی باش..... ۴۵۳

باب نهم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام فریفته کارهای خوب دشمنان علی نمی گردد.....	۴۵۶
باب دهم: باید اهل و عیال و اولاد را بر محبت علی بن ابی طالب علیه السلام تأدیپ نمود.....	۴۵۹
باب یازدهم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام باید دیگران را نیز به حب او ترغیب نماید	۴۶۰
باب دوازدهم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام را نباید کوچک شمرد.....	۴۶۱
باب سیزدهم: برای تقویت محبت علی علیه السلام در قلوب اولادمان، باید دعا و توسل کنیم.....	۴۶۲
باب چهاردهم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام باید راغب زیارت حسین علیه السلام باشد ..	۴۶۴
باب پانزدهم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام باید کتاب سلیم را داشته باشد.....	۴۶۷
باب شانزدهم: باید دعا کنیم تا خدا ما را بر محبت علی وآلش علیهم السلام ثابت قدم بدارد و آن را در قلمبان روز افزون بنماید	۴۶۸

فصل سیزدهم: محب علی علیه السلام و ابتلائات

باب اول: محب علی بن ابی طالب علیه السلام و بلایا و شدائد.....	۴۷۴
باب دوم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام به چه جرمی زنده بگور گردید؟!.....	۴۸۵

فصل چهاردهم: محب علی، محب خدا، محب پیامبر و...

باب اول: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محب خداوند متعال.....	۴۸۷
باب دوم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام، محب پیامبر صلی الله علیه وآله و خداوند متعال.....	۴۹۲
باب سوم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محب پیامبر صلی الله علیه وآله	۵۰۲
باب چهارم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محب قرآن و مسجد.....	۵۰۶
باب پنجم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محب کبوتر	۵۰۷

فصل پانزدهم: محب علی علیه السلام محبوب می گردد

باب اول: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محبوب خداوند تبارک و تعالی.....	۵۰۸
باب دوم: محبت علی بن ابی طالب علیه السلام معادل با رضایت خداوند عزوجل	۵۱۵
باب سوم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محبوب پیامبر صلی الله علیه وآله	۵۱۶
باب چهارم: محب علی علیه السلام محبوب علی	۵۱۹
باب پنجم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محبوب ملائکه علیهم السلام	۵۲۰
باب ششم: محب علی بن ابی طالب علیه السلام محبوب بهشت	۵۲۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية أمير المؤمنين علي بن أبي طالب و الأئمة المعصومين عليهم السلام و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين صلوة لا يقوى على إحصائها إلا هو و لعنة الله على أعدائهم و مخالفهم و منكري فضائلهم لعنة لا يحصيها إلا هو.

خدای متعال در آیاتی از کتاب خود قرآن خبر داده که من کسانی را دوست می‌دارم و کسانی را هم دوست نمی‌دارم (یعنی مبعوض می‌دارم). مثلاً در طرف محبت فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾؛ برآستی که خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد. یا: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ﴾؛ برآستی که خداوند توبه‌کنندگان را دوست می‌دارد. یا: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾؛ به درستی که خداوند اهل تقوا را دوست می‌دارد. یا: ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾؛ خداوند صابران را دوست می‌دارد. یا: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾؛ برآستی که خداوند توکل‌کنندگان بر او را دوست می‌دارد. یا: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾؛ بدرستی که خداوند عدالت‌پیشگان را دوست می‌دارد. یا ...

در طرف عدم محبت (بغض) نیز فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾؛ به درستی که خداوند تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد (مبعوض می‌دارد). یا: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾؛ به درستی که خداوند کافران را دوست نمی‌دارد. یا: ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾؛ خداوند ستمکاران را دوست نمی‌دارد. یا: ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾؛ برآستی که خداوند اسراف‌کاران را دوست نمی‌دارد. یا: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ﴾؛ برآستی که خداوند خیانتکاران را دوست نمی‌دارد. یا ...

از این آیات استفاده می‌شود که احسان، توبه، تقوا، صبر، توکل بر خدا، عدالت و... تماماً

(۱) بقره، آیه ۱۹۵؛ آیات بعد به ترتیب: بقره ۲۲۲، آل عمران ۷۶، آل عمران ۱۴۶، آل عمران ۱۵۹، مانده ۴۲، بقره ۱۹۰، آل عمران ۳۲، آل عمران ۵۷، مانده ۶۴، أنعام ۱۴۱، أنفال ۵۸.

اوصاف محبوب خدا بوده و جزو فضائل و طاعات الهی به شمار می‌روند و در نقطه مقابل، تجاوز، کفر، ظلم، فساد و افساد، اسراف، خیانت و ... تماماً اوصاف غیر محبوب خدا (یعنی مبعوض او) بوده و جزو معاصی و رذائل به حساب می‌آیند.

حال از آنجا که شیء محبوب و غیر محبوب، اجتماعشان ممکن نیست، پس محسنین و توابین و متقین و صابرين و متوکلین و مقسطین و ... که محبوب خدا هستند، لامحاله از تجاوز و کفر و ظلم و افساد و اسراف و خیانت و ... که مبعوض خدا است منزه خواهند بود، از آن سو تجاوزکاران و کافرین و ظالمین و مفسدین و مسرفین و خائنین و ... که مبعوض خدا هستند، به ناچار از احسان و توبه و تقوا و صبر و توکل و عدالت و ... که محبوب خدا است، بری خواهند بود.

اوصافی که برای محبوبین خدا در قرآن آمده به نحو اکمل و اتم در پیامبران و اوصیای آنان علیهم السلام جلوه گر شده، به همین بخاطر آنان همیشه در صدر محبوبین خدا بوده‌اند. و در نقطه مقابل، اوصاف غیر محبوبین خدا به کمالترین شکل در دشمنان پیامبران و دشمنان اوصیای ایشان پدیدار گردیده، لذا آنها هم پیوسته در صدر غیر محبوبین خدا (یعنی مبعوضین او) قرار داشته‌اند.

حال در میان پیامبران و اوصیای ایشان علیهم السلام، پیامبر ما صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیتش علیهم السلام بالأخص امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام از محبوبیت بیشتری در درگاه الهی برخوردار هستند؛ شیخ صدوق رحمه الله علیه گوید:

واجب است بر این عقیده باشیم که خداوند عزوجل مخلوقی را افضل از محمد و ائمه علیهم السلام نیافریده و آنان در نزد خداوند از همه مخلوقات، محبوب‌تر و گرامی‌ترند و آنان به هنگامی که خداوند در عالم ذر، از پیامبران میثاق گرفت اولین کسانی بودند که به ربوبیت خداوند اقرار کردند.

و نیز باید معتقد باشیم که مواهب خدای متعال به هر پیامبری، بستگی به مقدار معرفت او به پیامبر ما، و سبقت گرفتن وی به اقرار به نبوت پیامبر ما صلی الله علیه و آله وسلم دارد، و نیز باید معتقد باشیم که خدای متعال جمیع مخلوقات را بخاطر پیامبر ما و اهل بیت او علیهم السلام آفریده است و اگر آنان صلوات الله علیهم اجمعین نمی‌بودند خداوند نه آسمان و

زمین را می‌آفرید، نه بهشت و جهنم را، نه آدم و حوا و ملائکه را، و نه هیچ مخلوق دیگری را.^۱ این نظریه شیخ صدوق رحمه‌الله‌علیه که در رأس محدثین قرار دارد، برگرفته از احادیث بسیاری است که پیرامون محبت اهل بیت علیهم‌السلام و فضائل آنان وارد شده است. اینک به حول و قوه الهی گوشه‌ای از آن احادیث - که در کتب معتبر خاصه و عامه وارد شده، بالاخص احادیثی که مرتبط با شخص علی بن ابی طالب علیه‌السلام است - به تفصیل در فصول و ابواب آینده مذکور خواهد گردید.

إن شاء الله از این طریق در حد و سیمان به روایت منقول از امام سجاد علیه‌السلام جامه عمل پوشانده باشیم که فرمودند: زَكَاةُ بَدَنِهِ وَ عَقْلِهِ وَ هُوَ أَنْ يَجْهَرَ بِفَضْلِ عَلِيٍّ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِ إِذَا قَدَّرَ زَكَاتَ بَدَنٍ وَ عَقْلٍ يَكُ إِنْسَانٌ بِهِ إِنَّهُ هَرَّاهُ قَدْرَتِ بَدَنِهِ نَمُوْدُ، فَضَائِلُ عَلِيٍّ وَ يَكُنُ مِنْ آلِهِ أَوْ رَأْسُكَ نَمُوْدُ.^۲

ذکر نکاتی چند ضروری می‌نماید:

۱. تمام احادیث مذکور در این تالیف که از زبان مبارک پیامبر و امامان علیهم‌السلام صادر گردیده است باید بمنزله یک حدیث فرض شود؛ چرا که آنان علیهم‌السلام از آنجا که برای رعیت خود، پدری دلسوز، مادری مهربان، برادری مکی و رفیقی همدمند^۳؛ لذا همواره تلاش نموده‌اند تا جلوی مأیوس شدن یا غره شدن رعیت خود را بگیرند و آنان را بین خوف و رجاء و در حالت اعتدال نگهدارند؛ از اینرو در پاره‌ای از احادیث به آنان امید داده‌اند تا دچار یأس و نومیدی از رحمت پروردگار - که از جمله گناهان کبیره است - نگردند، و در پاره‌ای از احادیث هم آنان را ترسانده‌اند، تا گرفتار غرور و ایمنی از مکر خداوند - که این هم از گناهان کبیره به حساب می‌آید - نشوند. (ان شاء الله در انتهای باب اول از فصل سیزدهم، نکته بسیار مهمی در همین زمینه مطرح خواهد شد).

بنابراین یک محب واقعی باید مجموع روایات را ملاحظه نماید و نمی‌تواند احادیث یک باب را ملاحظه کرده، از روایات ابواب دیگر غفلت نماید. البته ناگفته نماند که بعضی ابواب

(۱) الاعتقادات، ص ۹۳؛ بحار الانوار، ج ۲۶، ص ۲۹۷، ح ۶۴ باب تفضیل أهل البيت علیهم‌السلام علی الأنبياء و ...

(۲) تفسیر الإمام علیه‌السلام، ص ۵۹۳ بخشی از ح ۳۵۳.

(۳) عبدالعزیز بن مسلم از امام رضا علیه‌السلام روایت کرده که فرمودند: الإمام، الأنیس الرفیق و الوالد الشفیق و الأخ الشفیق و الأم البیة بالولد الصغیر. الکافی، ج ۱ ص ۲۰۰ بخشی از ح ۱ باب نادر جامع فی فضل الإمام و صفاته.

از اهمیت بیشتری برخوردار است و می‌توان گفت که از ابواب کلیدی و اساسی به شمار می‌آید؛ نظیر باب اول و دوم از فصل سوم، و باب اول و دوم از فصل دوازدهم.

۲. اگر به روایاتی برخوردیم که هضمش برایمان سنگین بود آن را منکر نشویم بلکه در بقعه امکان قرار دهیم؛ چرا که عمرو بن شمر از امام باقر علیه‌السلام روایت کرده که آن حضرت فرمود:

براستی که احادیث ما صعوبت دارد و بگونه‌ای است که دیگران آن را سخت و دشوار می‌یابند. روایات ما کامل، عاری از هرگونه نقص، پرفروغ و شعله‌ور، صعب العبور، رفیع و بلند، در نیکوترین قالب، پرمحتوا و کثیر الفائده، و در نوع خود بی نظیر است. پس هرگاه چیزی از احادیث ما را شنیدید، اگر قلبهایتان نسبت به آن نرم و ملایم گردید و آن را به آسانی پذیرفت زیر بار آن رفته و خداوند را از این بابت حمد نمایید. اما اگر قلبهایتان، طاقت تحمل آن را نداشت و نتوانستید زیر بار آن بروید (مبادا انکار کنید، بلکه) آنرا به امام عالم از آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ارجاع دهید. چون اگر کسی به محض برخورد با چنین احادیثی بگوید: «بخدا قسم، این مطلب درست نیست» و در نهایت آن را منکر گردد، به یقین که بدبخت و هلاک گشته است.

عمرو در ادامه حدیث گوید: آن حضرت سپس رو به جابر کرد و فرمود: ای جابر، براستی که انکار احادیث ما، کفر به خداوند عظیم است.^۱

۳. بعضی از روایات، قسمتی از آن مربوط به بحث محبت بود، اما چون بقیه آن مطلبی مهم داشت، از آوردنش دریغ نکردید. بعضی از روایات هم فقط قسمتی از آن که مرتبط با بحث محبت است آورده شد.

۴. اکثر روایات، در کتب متعددی آورده شده است، اما به ذکر یک یا چند کتاب در پاورقی بسنده گردید.

۵. در مواردی تکرار به نظر می‌آید، ولی إن شاء الله خالی از فائده نیست.

۶. از ذکر سند بطور کامل احتراز شد و فقط نام آن راوی‌ای که مستقیماً از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و یا از امام علیه‌السلام روایت می‌کند مذکور گردید.